

Správa o personálnom zastúpení Slovenskej republiky v inštitúciách Európskej únie v roku 2008 a doplnené pravidlá, uplatniteľné pre vyslaných národných expertov a národných expertov, účastníkov odborných stáží v útvaroch Komisie

Vláda uznesením č. 546/2005 uložila podpredsedovi vlády pre európske záležitosti a ministrovi zahraničných vecí v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy SR predložiť každoročne do 30. júna na rokovanie vlády informáciu o personálnom zastúpení Slovenskej republiky v inštitúciách Európskej únie.

Predkladaná Správa o personálnom zastúpení SR v inštitúciách EÚ v roku 2008 a doplnené pravidlá, uplatniteľné pre vyslaných národných expertov a národných expertov, účastníkov odborných stáží v útvaroch Komisie je v poradí už štvrtým komplexným odpočtom od vstupu SR do EÚ. Sumarizuje, analyzuje, hodnotí a navrhuje opatrenia smerujúce k ďalšiemu zlepšovaniu výsledkov, odstráneniu nedostatkov, zvýšeniu úspešnosti a príprave na nové podmienky (napr. v oblasti Európskej služby pre vonkajšiu činnosť).

Predkladaný materiál zároveň dopĺňa pravidlá na vysielanie národných expertov do Európskej komisie a publikuje (v prílohe č. 1) aktuálne podmienky pre národných expertov vyslaných do Európskej komisie. **Publikované rozhodnutie Komisie (príloha č. 1) reviduje pravidlá, ktoré boli schválené vládou SR uznesením č. 24/2007 ako príloha č. 2 materiálu Revidované pravidlá a postup vysielania slovenských národných expertov a stážistov do inštitúcií Európskej únie.**

Správa v prílohe č. 2 podáva prehľad národných expertov v jednotlivých inštitúciách Európskej únie v roku 2008, v prílohe č. 3 správa predkladá Prehľad pracovných orgánov Rady so zoznamom zástupcov SR v týchto orgánoch. Príloha č. 4 podáva prehľad zastúpenia Slovenskej republiky v agentúrach Európskej únie a príloha č. 5 ukazuje zastúpenie členských krajín v Európskej komisii.

Aktivita v oblasti personálnej politiky vo vzťahu k inštitúciám EÚ sa zaoberajú najmä ÚV SR a MZV SR, ktoré v spolupráci so SZ SR pri EÚ v Bruseli koordinuje komunikáciu rezortov s Bruselom a tiež realizuje rôzne aktivity smerujúce k príprave slovenských občanov pre prácu v európskych inštitúciách. Cieľom je stimulovať aktivity jednotlivých ústredných orgánov štátnej správy pre skvalitnenie prípravy a výberu kandidátov pre prácu v európskych inštitúciách. Slovensko je súčasťou EÚ a je potrebné, aby v štruktúrach európskych inštitúcií bolo zamestnaných čo najviac a čo najkvalitnejších slovenských zástupcov, keďže prispievajú k posilneniu pozície SR ako členského štátu EÚ. Ide nielen o reprezentatívnosť zastúpenia, ale tiež o možnosť neformálneho vplyvu, včasnej informovanosti, spätnej väzby, čo v konečnom dôsledku prispeje k presadzovaniu národných záujmov Slovenska na pôde Európskej únie.

1. Aktuálny stav v obsadzovaní miest v inštitúciách EÚ

V inštitúciách EÚ pôsobilo k 31. decembru 2008 44.547 osôb, z toho 26.204 pracovalo v Európskej komisii. **Počet slovenských občanov pôsobiacich v inštitúciách EÚ** predstavoval ku koncu roka 2008 asi **600 osôb**, z ktorých **308** pôsobilo v **Európskej komisii** (z toho 202 žien a 106 mužov, t. j. 65,58 % žien a 34,42 % mužov). Z nich je 192 na postoch úradníkov a 116 na postoch asistentov. Uvedený počet sa týka kontraktov na neurčitý čas aj dočasných kontraktov. Z celkového počtu 308 úradníkov bolo **225** slovenských občanov (145 žien a 80 mužov) v **kategórii „officials“** (kontrakty na neurčitý čas).

V Sekretariáte Rady EÚ má SR personálne zastúpenie aktuálne na úrovni cca 70 osôb na rôznych pozíciách (stále miesta, zamestnanci na dobu určitú, národní experti, národné alebo politické nominácie). Najpočetnejšou skupinou sú tlmočníci a prekladatelia. Okrem toho slovenskí občania pôsobia v rôznych decentralizovaných úradoch, agentúrach a iných organizačných jednotkách inštitúcií EÚ.

a) Politické nominácie

Okrem stálych a dočasných miest v inštitúciách EÚ, ktorých obsadenie prebieha štandardnou formou výberového konania, sú v rámci európskych inštitúcií pozície, ktorých obsadenie je vecou **politckej nominácie členského štátu**. Ide o nasledovné inštitúcie EÚ a pozície v nich:

- **člen Európskej komisie (komisár)**

Európska komisia má 27 členov – každý členský štát nominuje jedného komisára. Za Slovenskú republiku je **Ján Figel'** - komisár pre vzdelávanie, odbornú prípravu, kultúru a mládež. Funkčné obdobie súčasnej Európskej komisie sa začalo 22. novembra 2004 a končí sa v októbri 2009, keď po voľbách do EP, ktoré sa na Slovensku budú konať 6. 6. 2009, bude menovaná aj nová Európska komisia.

- **sudcovia Súdneho dvora a Súdu prvej inštancie**

Súdny dvor sa skladá z 27 sudcov, ktorým pomáha 8 generálnych advokátov. Sudcovia aj generálni advokáti sú menovaní na základe spoločnej dohody vlád členských štátov na obdobie 6 rokov, pričom je možné ich opätovné zvolenie. Každé 3 roky dochádza k čiastočnej obmene. Podobne aj sudcovia volia spomedzi seba každé tri roky predsedu Súdneho dvora.

SR na Európskom súdnom dvore zastupujú:

Sudca – **Ján Kľučka** (funkčné obdobie od 31. 8. 2004 do 31. 8. 2010)

Generálny advokát – **Ján Mazák** (funkčné obdobie je do 6. 10. 2012. Pozn.: Podľa výsledkov medzivládnej konferencie EÚ v r. 2007 môže Súdny dvor požiadať o zvýšenie počtu generálnych advokátov na 11, čím sa skráti interval rotácie štátov, ktoré nemajú stáleho zástupcu, medzi nimi aj SR. Podľa aktuálne platných zásad by po uplynutí súčasného mandátu opäť SR vznikol nárok na obsadenie postu generálneho advokáta až v r. 2056)

Súd prvého stupňa sa skladá z 27 sudcov, ktorí sú podobne ako členovia Súdneho dvora volení na 6 rokov, pričom opätovné zvolenie je prípustné. Členovia súdu volia každé tri roky svojho predsedu.

Sudcom súdu 1. stupňa za SR je **Daniel Šváby** (funkčné obdobie od 31. 8. 2004 do 31. 8. 2010).

- **zástupca v Dvore audítorov Európskych spoločenstiev**

Európsky dvor audítorov (Účtovný dvor) má 27 členov menovaných členskými štátmi na obdobie 6 rokov. Aby sa v praxi zabezpečila úplná nezávislosť, členovia nesmú počas výkonu svojej funkcie vykonávať žiadne iné platené ani neplatené povolanie.

Zástupcom SR v Európskom dvore audítorov je **Július Molnár**.

- **zástupcovia v Európskej centrálnej banke**

Hlavným riadiacim orgánom Európskej centrálnej banky je Rada guvernérov, ktorú tvoria

všetci guvernéri národných centrálnych bánk štátov, ktoré sú členmi eurozóny, a šesť členov výkonnej rady. Členov výkonnej rady do funkcie menuje Európska rada. Ďalším riadiacim orgánom Európskej centrálnej banky je Generálna rada, ktorá sa skladá z prezidenta a viceprezidenta Európskej centrálnej banky a z guvernérov národných centrálnych bánk všetkých členských štátov EÚ (bez ohľadu na ich členstvo v eurozóne).

- **zástupcovia v Európskej investičnej banke**

Členmi Európskej investičnej banky (EIB) sú členské štáty EÚ. Najvyšším rozhodovacím orgánom EIB je **Rada guvernérov**, ktorú tvoria ministri financií členských štátov.

- **zástupcovia v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore**

Členov výboru nominujú vlády členských štátov EÚ. Do funkcie ich vymenúva Rada ministrov EÚ na štyri roky s možnosťou opätovnej voľby. Členovia výboru sú rozdelení do troch skupín: **zamestnávateľa, zástupcovia zamestnancov a predstavitelia iných záujmových skupín.**

Slovenskí zástupcovia v Európskom hospodárskom a sociálnom výbore: **Vladimír Bálež, Martin Chren, Martin Krekáč, Vladimír Mojš, Ján Oravec** (od 1. 5. 2004), **Naile Prokešová, Eugen Škultéty, Juraj Stern, Patrik Zoltvány, Vladimír Kvetan a Monika Hrušecká.**

- **zástupcovia vo Výbore regiónov**

Členmi výboru sú volení komunálni alebo regionálni politici, ktorých nominujú vlády členských štátov. Rada EÚ ich vymenúva na štyri roky a po skončení tohto obdobia môžu byť opätovne vymenovaní. Podľa Zmluvy z Nice musia mať tiež mandát orgánov, ktoré zastupujú, alebo musia byť voči nim politicky zodpovední.

Slovenskú delegáciu vo Výbore regiónov EÚ tvorí 9 členov a 9 náhradníkov. Zloženie slovenskej delegácie vo Výbore regiónov EÚ na obdobie 2006 – 2010 aktualizované v súlade s návrhom na zmeny po voľbách do orgánov samosprávy obcí v decembri 2006 je nasledovné:

Členovia:

Vladimír Bajan, predseda Bratislavského samosprávneho kraja, **Milan Belica**, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja; **Juraj Blanár**, predseda Žilinského samosprávneho kraja, **Andrej Ďurkovský**, primátor hl. m. SR Bratislavy, **Peter Chudík**, predseda Prešovského samosprávneho kraja, **František Knapík**, primátor mesta Košice, **Ján Oravec**, primátor mesta Štúrovo, **Zdenko Trebuľa**, predseda Košického samosprávneho kraja, **István Zachariáš**, primátor mesta Moldava nad Bodvou

Náhradníci:

Ján Blháč, primátor mesta Liptovský Mikuláš, **Remo Cicutto**, primátor mesta Piešťany, **Pavel Hagyari**, primátor mesta Prešov, **Andrej Hrnčiar**, primátor mesta Martin, **Božena Kováčová**, starostka obce Janova Lehota, **Tibor Mikuš**, predseda Trnavského samosprávneho kraja, **Milan Murgaš**, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja, **Jozef Petušík**, starosta obce Dolný Lopašov, **Pavol Sedláček**, predseda Trenčianskeho samosprávneho kraja

- **zástupcovia v Eurojuste**

Kolégium Eurojustu sa skladá z 27 členov, **každý členský štát menuje jedného zástupcu** na funkčné obdobie 4 rokov. Národní členovia sú skúsení prokurátori alebo sudcovia, niektorí majú zástupcov a asistentov priamo v sídle Eurojustu, niektorí v štátoch, ktoré ich vyslali. SR zastupuje v Eurojuste **Ladislav Hamran** (funkčné obdobie od 7. 9. 2007 do 6. 9. 2011).

Nominácia všetkých vyššie uvedených predstaviteľov je plne v kompetencii členského štátu a je predmetom politického rozhodnutia.

Okrem vyššie uvedených „klasických“ postov na základe politických nominácií, ktoré sú v princípe vopred rozdelené medzi jednotlivé členské štáty EÚ podľa dohodnutých kľúčov, existujú tiež **ad hoc politické nominácie** rôznych predstaviteľov EÚ. V týchto prípadoch je však nominácia/menovanie takéhoto predstaviteľa v kompetencii príslušnej inštitúcie EÚ. Takéto nominácie sú mimoriadne prestížne a sú vysokým ocenením nielen profesionálnych kvalít konkrétneho nominanta, ale tiež pozície jeho domovskej krajiny.

Vo funkcii **vysokého predstaviteľa medzinárodného spoločenstva pre Bosnu a Hercegovinu** a zároveň **osobitného predstaviteľa EÚ v Bosne a Hercegovine** od 30. 6. 2007 do marca 2009 pôsobil súčasný minister zahraničných vecí **Miroslav Lajčák**.

b) Zástupcovia SR v Európskom parlamente

Od roku 2004 pôsobí v Európskom parlamente 14 poslancov zo SR (v abecednom poradí): **Peter Baco, Edit Bauer, Irena Belohorská, Monika Beňová, Arpád Duka-Zólyomi, Milan Gaľa, Ján Hudacký, Miloš Koterec, Sergej Kozlík, Vladimír Maňka, Miroslav Mikolášik, Zita Pleštinská, Peter Šťastný a Anna Záborská**. Funkčné obdobie poslancom uplynie v roku 2009, keď po nových voľbách do európskeho parlamentu (6. 6. 2009) bude Slovensko v súlade s prístupovou zmluvou obsadzovať 13 mandátov.

c) Členovia kabinetov a asistenti europoslancov

Pôsobenie v jednotlivých kabinetoch úzko súvisí s predchádzajúcimi časťami, ktoré sa týkajú politických nominácií, resp. europoslancov. Doba zamestnania v kabinetoch, resp. na postoch asistentov europoslancov je determinovaná funkčným obdobím, počas ktorého nominant na danom poste pôsobí. Výnimku tvoria iba pracovníci, ktorí úspešne absolvujú výberové konanie pre prácu v inštitúciách EÚ. Pre každý konkrétny kabinet existujú presne stanovené tabuľky systemizovaných miest, pričom je určené, koľkí zamestnanci môžu byť z rovnakej domovskej krajiny ako politický nominant, resp. koľkí môžu byť zamestnancami na určitý čas (kategórie AD – úradníci a AST - asistenti). Dôraz je tiež kladený na rovnomerné geografické zastúpenie, rovnováhou medzi veľkými a malými ČŠ a rodovú rovnosť. Po voľbách a menovaní novej komisie je veľká pravdepodobnosť, že vzrastie aj počet slovenských zamestnancov pôsobiacich v kabinete slovenského komisára.

Kabinet Európskeho komisára:

Celkovo: 7 AD, 11 AST

Z toho občania SR: 3 AD, 3 AST (1 z nich je stály zamestnanec EÚ)

Kabinet sudcu ESD:

Celkovo: 3 AD, 3 AST, 1 vodič Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet generálneho advokáta ESD:

Celkovo: 3 AD, 3 AST, 1 vodič Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet sudcu súdu 1. stupňa:

Celkovo: 3 AD, 2 AST Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Kabinet člena kolégia Dvora auditorov:

Celkovo: 2 AD, 2 AST Z toho občania SR: 1 AD, 1 AST

Asistenti europoslancov

aktuálne 25 občanov SR

Okrem zamestnancov môžu byť v kabinetoch, najmä v kabinete komisára, umiestňovaní aj stážisti na stážach. Obsadzovanie postov v kabinetoch sudcov je náročné na znalosť jazykov, prioritne francúzštiny a tiež angličtiny. Zamestnanie alebo stáž v kabinetoch zvyšuje pripravenosť na úspešné absolvovanie výberového konania pre trvalé zamestnanie v európskych inštitúciách.

d) Agentúry

EÚ disponuje decentralizovanými úradmi, agentúrami a inými organizačnými jednotkami (ďalej len „agentúry“). Tieto inštitúty sú zriaďované Európskou komisiou (EK) alebo Radou EÚ podľa toho, či sú súčasťou komunitárnych politík (EK) alebo spadajú do oblasti medzivládnej (Rada EÚ). Sú to teda právne rôznorodé inštitúcie, ktorých vnútorné správne usporiadanie sa veľakrát líši. Vo všetkých však existujú významnejšie posty výkonných riaditeľov, riaditeľov, predsedov správnej rady alebo ich zástupcov. Títo sú väčšinou vyberaní podľa pravidiel stanovených v štatúte danej agentúry, avšak nominácia zástupcov do takto významných funkcií je podobne ako v EK predmetom dohody medzi členskými štátmi.

SR ako plnoprávny člen EÚ je inými štátmi často žiadaná o podporu ich kandidátov pri umiestňovaní novo vznikajúcich agentúr na ich území alebo o podporu ich kandidátov na význačné posty.

Keďže v rámci vlády SR sú za jednotlivé sektorové agentúry EÚ gesčne zodpovedné jednotlivé ministerstvá, je na koordináciu nutné vytvoriť centralizovaný systém mapovania obsadzovania jednotlivých postov v inštitúciách EÚ zo strany slovenských zástupcov, ako aj sledovať podporu zo strany SR pre kandidátov z iných členských štátov EÚ a následne recipročne zaisťovať podporu vlastných priorít v personálnej oblasti, ako aj záujmov o umiestňovanie sídiel novo vznikajúcich agentúr EÚ.

V súčasnosti túto úlohu plní MZV SR. Existujúci mechanizmus pre oblasť kandidátov bude potrebné aktualizovať, a to nielen vo vzťahu k iným rezortom v rámci rôznych kandidátov v EÚ, ale tiež v širšom kontexte vo vzťahu k iným medzinárodným organizáciám.

Slovenská republika sa spolu s Rakúskou republikou v roku 2008 neúspešne usilovala o získanie spoločného sídla EIT - Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

Koncom roka 2008 boli započaté aktivity ohľadom kandidatúry SR na umiestnenie sídla ACER - Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky. Kandidatúra SR

bola prezentovaná 8. 12. 2008 na zasadnutí Rady. Predpokladá sa, že rozhodnutie ohľadom sídla ACER bude prijaté v júni v roku 2009.

Okrem stálych pracovných postov v rôznych agentúrach EÚ sú jednotlivé členské štáty zastúpené tiež v rámci riadiacich orgánov týchto inštitúcií (správne rady, riadiace rady a pod.) Prehľad agentúr EÚ a aktuálneho zastúpenia SR v nich tvorí prílohu tohto materiálu tohto dokumentu.

e) Zamestnanie na základe vyslania

Národní experti

V štruktúrach EK pracujú na základe nominácie štátu a výberu Európskou komisiou (DG ADMIN) na určitý čas, spravidla na 6 mesiacov až 2 roky s možnosťou predĺženia maximálne na 4 roky. Tieto pozície sú obsadzované odborníkmi z jednotlivých členských štátov EÚ. Experti v oblasti vedy a výskumu spadajú taktiež do kategórie národných expertov a spolupracujú v rôznych oblastiach v spojitosti s rámcovými programami Spoločenstva. Posty národných expertov sú určené predovšetkým pre zamestnancov ÚOŠS. Počas pôsobenia v európskych štruktúrach sú cenným kontaktom pre získavanie konkrétnych informácií o fungovaní a systéme práce európskych inštitúcií a po návrate do vysielajúcej organizácie môže tieto skúsenosti využiť v slovenských podmienkach.

Od 1. 1. 2009 platí nové rozhodnutie Európskej komisie o vyslaných národných expertoch (SNE) a národných expertoch na profesijnom školení (NEPT), č. C(2008) 6866 z 12. 11. 2008. Spomínaný dokument sa nachádza v prílohe č. 2 tohto materiálu.

Aktuálny počet slovenských občanov, ktorí pôsobili v inštitúciách EÚ v pozícii národných expertov k 31. 12. 2008 je 26. Ďalším 10 expertom skončil mandát v priebehu roka 2008. (Príloha č. 2 – Prehľad zastúpenia SR v európskych inštitúciách - národní experti)

Stážisti

V prípade stážistov ide o krátkodobé vysielanie na obdobie 3 až 5 mesiacov. V princípe existujú dva druhy stáží – 5-mesačné stážové pobyty pre mladých ľudí (absolventov) a 3-mesačné stážové pobyty pre pracovníkov štátnych administratív členských štátov, ako aj asociovaných štátov. Stážista sa musí oficiálne prihlásiť do riadneho výberového konania príslušnej inštitúcie EÚ. Absolvovaná stáž neprejudikuje jej účastníkovi možnosť uzatvorenia kontraktu s inštitúciou EÚ. Stáže sú plne hrazené vysielajúcou stranou.

Európska komisia ponúkla v rámci jarného a jesenného kola 2008 mladým zamestnancom orgánov štátnej a verejnej správy vo všetkých členských krajinách možnosť absolvovania **štrukturálnych stáží** na jednotlivých generálnych direktoriátoch. SR mala v jarnom kole 2008 **dvoch stážistov** (DG DEV, COLLEGE). V rámci jesenného kola 2008 sa na stáž prihlásili 4 uchádzači, 2 boli vybratí, no nastúpil iba jeden (DG AGRI).

V rámci 5 mesačných stážových pobytov pre mladých ľudí (absolventov) v jesennom kole v roku 2008 pôsobilo v EK 10 Slovákov.

Nízky záujem rezortov o štrukturálne stáže zamestnancov štátnej správy má dlhodobjší charakter. Kým v roku 2005 mala Slovenská republika vyslaných 5 stážistov, v rokoch 2006 a 2007 iba dvoch stážistov a v roku 2008 troch stážistov. Hlavným dôvodom je finančný aspekt, kedy vysielajúca organizácia hradí všetky náklady spojené so stážou vysielaného pracovníka.

f) Euroúradníci

SR má spolu s ďalšími novými členskými štátmi EÚ právo v rámci 7-ročného prechodného obdobia (končí sa v roku 2010) na prednostné obsadzovanie postov v rámci Európskej komisie. Slovenská republika má počas tohto obdobia možnosť obsadiť **279** stálych postov z približne 3 400, ktoré boli celkovo určené pre nové členské krajiny. **K 31. decembru 2008 v Európskej komisii pracovalo 222 slovenských občanov**, z toho 150 na postoch úradníkov, 72 na postoch asistentov. Niekoľko úspešných laureátov výberových konaní je umiestnených na tzv. ponukovom zozname („reserve list“) Európskeho úradu pre výber zamestnancov (EPSO).

Ako vidno z nižšie uvedených tabuliek a grafov, tendencia napĺňania „kvóty“ je pre Slovensko pozitívna. Medziročný nárast je nasledovný:

2004 – 2005	zvýšenie	o 58 osôb
2005 – 2006		o 47 osôb
2006 – 2007		o 64 osôb
2007 – 2008		o 35 osôb

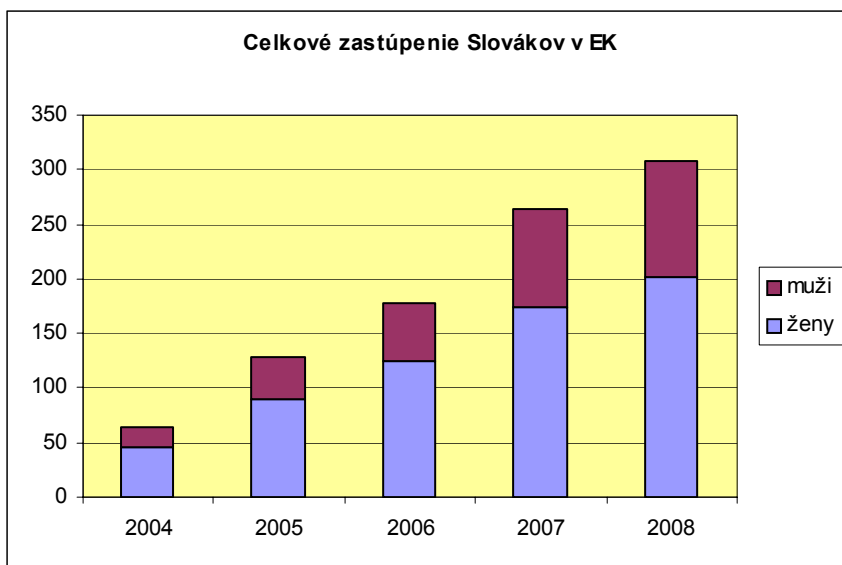
Dlhodobu takmer 2/3 z celkového počtu slovenských občanov pôsobiacich v EK tvoria ženy.

Tabuľka 1

Celkové zastúpenie slovenských občanov v EK

(december) ROK	Celkový počet	Z toho:			
		žien	%	mužov	%
2004	64	45	70,31	19	29,69
2005	128	89	69,53	39	30,47
2006	177	124	70,06	53	29,94
2007	264	174	65,91	90	34,09
2008	308	202	65,58	106	34,42

Graf 1

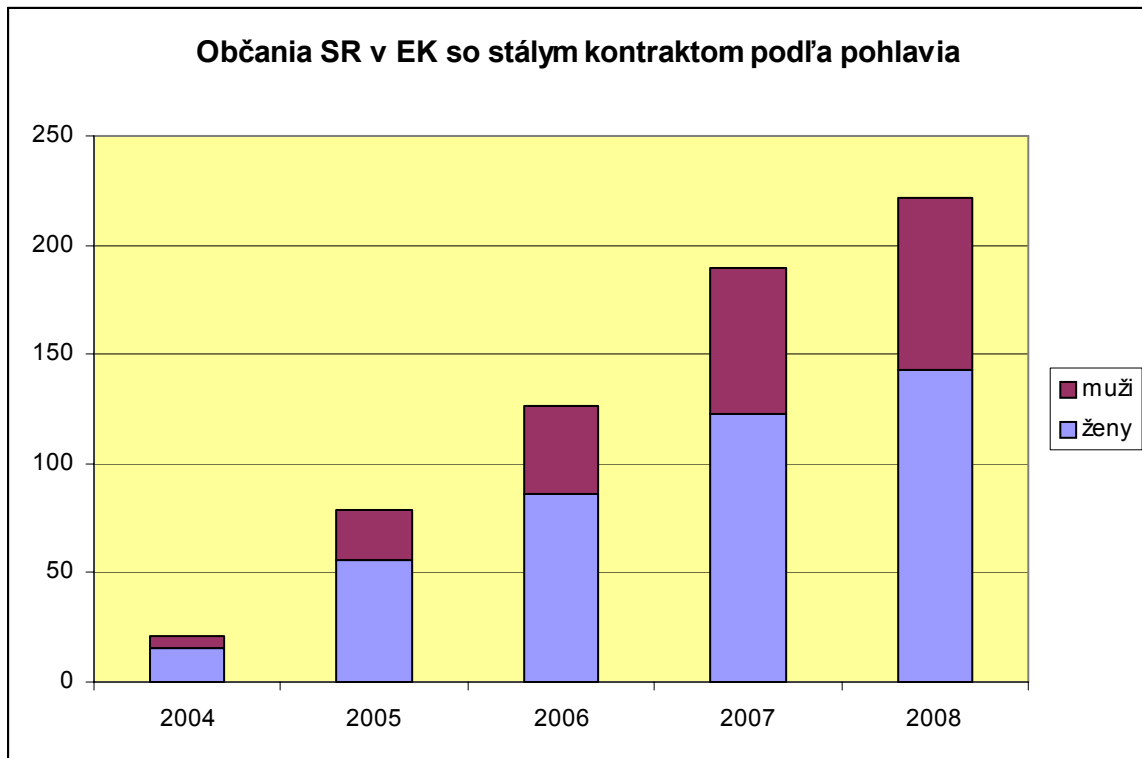

Tabuľka 2

Občania Slovenskej republiky v EK s pracovnou zmluvou na neurčitý čas

ROK	Celkový počet	Z toho:			
		žien	%	mužov	%
2004	21	16	76,19	5	23,81
2005	79	56	70,89	23	29,11
2006	126	86	68,25	40	31,75
2007	190	123	64,74	67	35,26
2008	225	145	64,44	80	35,56

Graf 2

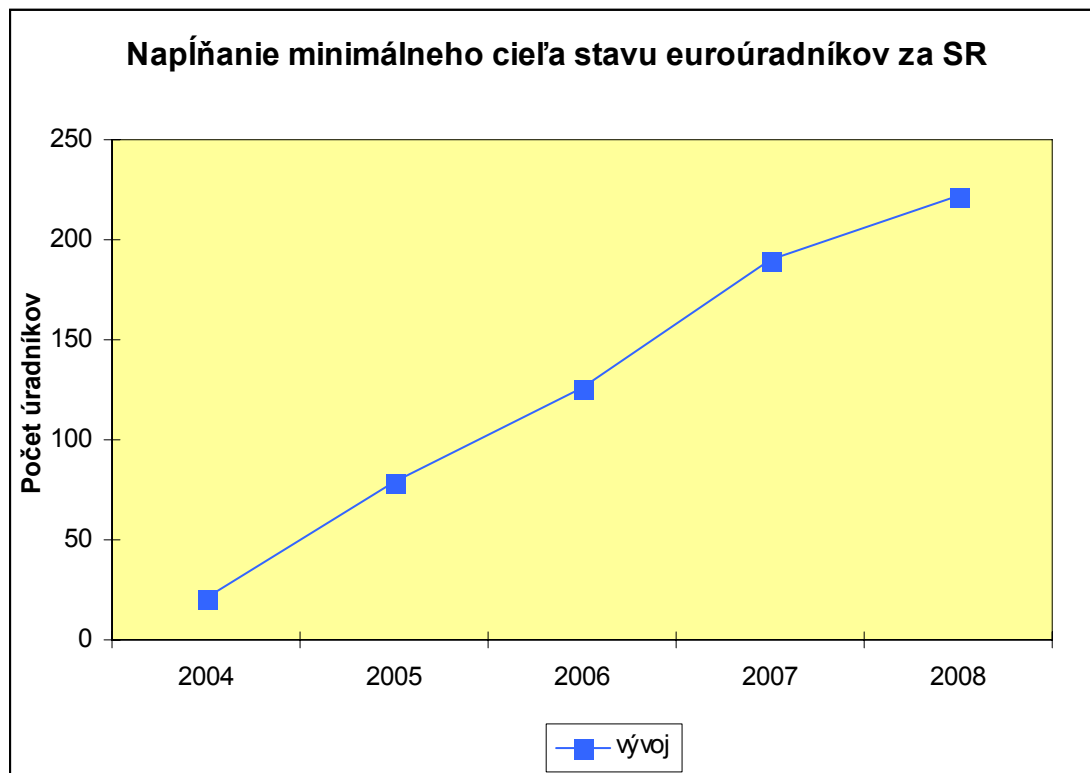

Tabuľka 3

Napĺňanie minimálneho cieľa stavu euroúradníkov za Slovenskú republiku

(december) ROK	Celkový počet	Žiadaný počet	%
2004	21	279	7,53
2005	79	279	28,32
2006	126	279	45,16
2007	190	279	68,10
2008	225	279	80,65

Graf 3

Na postoch vyššieho manažmentu má SR kvótou do roku 2010 vyhradené (minimálne) jedno miesto AD16 - AD15. Od júla 2007 pôsobí na poste zástupcu riaditeľa DG REGIO (**AD15**) **Katarína Mathernová**.

Na pozíciách AD14 má SR jedného zástupcu na poste riaditeľa. Je to **Vladimír Šucha** (DG EAC – Európska agentúra pre spoluprácu). Miroslav Adamiš, rovnako na pozícii AD 14 na poste riaditeľa kabinetu eurokomisára J. Figeľa, disponuje ako člen kabinetu dočasným kontraktom.

Tabuľka 4

Rozdelenie kontraktov za SR podľa úrovni postov k 31. decembru 2008

Rangy	Všetky kontrakty
AD16	0
AD15	1
AD14	2
AD13	0
AD12	5
AD11	1
AD10	0
AD9	5
AD8	8
AD7	19

AD6	41
AD5	110
spolu AD	192
AST11	0
AST10	0
AST9	0
AST8	0
AST7	1
AST6	0
AST5	1
AST4	8
AST3	38
AST2	12
AST1	56
spolu AST	116
Všetci spolu	308

Okrem záujmu zvyšovať celkový počet slovenských občanov, zamestnaných v EÚ/EK je prioritným tiež záujem, aby toto zastúpenie bolo rovnomerné v rámci jednotlivých DG a úradov v rámci EK. K 31. decembru 2008 boli slovenskí občania v rámci jednotlivých DG a úradov EK zastúpení nasledovne:

Tabuľka 5

Rozdelenie kontraktov za SR podľa DG k 31. decembru 2008

Oficiálna skratka	Slovenský preklad	Všetky	Oficiálna skratka	Slovenský preklad	Všetky
COLLEGE	Kabinety	8	JLS	Spravodlivosť a vnútorné záležitosti	13
SG	Generálny sekretariát	6	RELEX	Vonkajšie vzťahy	6
SJ	Právny servis	2	TRADE	Obchod	5
COMM	Tlač a komunikácia	5	DEV	Rozvoj	1
BEPA	Skupina politických poradcov	0	ELARG	Rozširovanie	1
ECFIN	Ekonomické a finančné záležitosti	5	AIDCO	Európska pomoc	2
ENTR	Podnikanie	6	ECHO	Úrad pre humanitárnu pomoc	2
COMP	Hospodárska súťaž	9	ESTAT	EUROSTAT	5

EMPL	Zamestnanosť a sociálne veci	10	ADMIN	Personálne a administratíva	2
AGRI	Poľnohospodárstvo	10	DIGIT	Informatika	4
TREN	Energetika a doprava	15	BUDG	Rozpočet	2
ENV	Životné prostredie	16	IAS	Vnútorňý audit	0
RTD	Výskum	6	OLAF	Protikorupčný úrad	5
JRC	Spoločné výskumné centrum	5	SCIC	GR pre tlmočenie	10
INFSO	Informačná spoločnosť	6	DGT	GR pre preklady	74
FISH	Rybárstvo	3	OPOCE	Úrad pre oficiálne publikácie	12
MARKT	Vnútorňý trh	8	OIB	Úrad pre infraštruktúru a logistiku Brusel	2
REGIO	Regionálna politika	18	PMO	Úrad pre administratívu a platby individuálnych nárokov	0
TAXUD	Dane a colná únia	5	OIL	Úrad pre infraštruktúru a logistiku Luxemburg	0
EAC	Európska agentúra pre spoluprácu	7	EPSO	Úrad pre personálne otázky	1
SANCO	Zdravie a ochrana spotrebiteľa	11	SEU	Úrad jednotnej vonkajšej služby	0
-	-	-	Spolu		308

V časti vyššieho manažmentu (DDG – zástupca generálneho riaditeľa, AD15) bol cieľ stanovený na 12 postov pre EÚ12, čiže jeden post pre jednu členskú krajinu. Doteraz bolo obsadených 9 DDG, ale iba 6 z nových členských krajín (po dvoch DDG majú Česká republika, Maďarsko a Poľsko, po jednom Cyprus, Slovinsko a **Slovensko**). Zostáva teda naďalej potrebné obsadiť ešte (minimálne) 6 DDG z Bulharska, Estónska, Lotyšska, Litvy, Malty a Rumunska. Slovenská republika má teda momentálne naplnenú kvótu na tomto poste na 100%. To však nevyučuje, že Slovensko môže obsadiť niektoré ďalšie miesto DDG.

Pokiaľ ide o úroveň riaditeľov (DIR - AD14), bol stanovený cieľ 54 miest, kvóty sú aktuálne naplnené do výšky 35 zástupcov z nových členských krajín. Slovenská republika zatiaľ obsadila dve miesta AD14, pričom kvóta sú tri miesta.

V rámci stredného manažmentu (Head of Unit – AD9-AD12) bol cieľ stanovený na 189 miest pre nové členské krajiny, z toho je obsadených už 150 miest. Kvóta je teda naplnená na cca 80%. Slovensko v rámci tejto kvóty zatiaľ obsadilo len 11 postov.

Pre ilustráciu uvádzame tabuľku s údajmi o počte miest stredného a vyššieho manažmentu obsadenými zástupcami nových členských krajín.

Tabuľka 6

Zastúpenie nových členských štátov v EK podľa pohlavia a kategórie k 31.12.2008

Krajina	ženy		muži		celkom
	AD	AST	AD	AST	
Bulharsko	107	93	45	17	262
Cyprus	30	22	40	10	102
Česká rep.	140	133	120	18	411
Estónsko	95	46	36	8	185
Litva	120	69	63	11	263
Lotyšsko	102	38	29	13	182
Maďarsko	169	183	168	51	571
Malta	45	19	51	9	124
Poľsko	329	431	265	82	1107
Slovensko	112	90	78	28	308
Slovinsko	100	33	45	24	202

Tabuľka 7

Obsadenie postov stredného a vyššieho manažmentu novými členskými krajinami k 31. decembru 2008

	AD16	AD15	AD14	AD13	AD12	AD11	AD10	AD9	spolu
Slovenská republika	0	1	2	0	5	1	0	5	14
Česká republika	0	2	3	0	8	2	0	7	22
Cyprus	0	1	3	0	4	1	0	6	15
Estónsko	0	0	3	1	5	1	0	5	15
Litva	0	0	2	1	6	0	1	5	15
Lotyšsko	0	0	2	0	4	1	1	7	15
Maďarsko	0	2	8	0	17	0	0	12	39
Malta	0	0	0	0	4	0	1	5	10
Poľsko	0	2	10	0	15	0	1	12	40
Slovinsko	0	1	2	0	2	0	1	5	11

Pozn.: EK pri vypracovávaní štatistík začala používať novú metodiku, v dôsledku čoho môže byť štruktúra niektorých informácií oproti materiálom z predchádzajúcich rokov pozmenená.

2. Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS)

V rámci personálnej politiky vo vzťahu k inštitúciám EÚ ide o **novú oblasť vysielania zástupcov SR do štruktúr EÚ**.

Lisabonská zmluva vytvára v prostredí inštitúcií EÚ (Rady a Komisie) osobitný útvar - Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (EEAS). EEAS bude založená priamo Zmluvou o EÚ

(ZEÚ), a to novým článkom 27 ZEÚ. Toto ustanovenie rámcovo definuje jej postavenie a zloženie. EEAS bude pomáhať vysokému predstaviteľovi (VP) Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Pri svojej činnosti bude spolupracovať s diplomatickými službami členských štátov. Bude pozostávať z úradníkov z príslušných útvarov generálneho sekretariátu Rady, útvarov Komisie a z **personálu dočasne vyslaného diplomatickými službami členských štátov**.

Hoci ZEÚ neupravuje organizáciu, aktivity EEAS, časový horizont jej kreovania, spôsob financovania, ani bližšie interné princípy jej fungovania, členské štáty začali prípravné práce na vytvorení EEAS hneď po podpise Lisabonskej zmluvy.

Základné pozície SR k EEAS:

1. Základnými východiskami pre EEAS by mali byť **transparentnosť, spoločné vlastníctvo služby medzi inštitúciami EÚ a ČK a tvorba pridanej hodnoty**. Očakávame silné zapojenie ČK do rozhodovania o EEAS.
2. Inštitucionálny **vývoj EEAS by mal byť postupný**, s kompromisným zohľadnením požiadaviek a potrieb všetkých zainteresovaných strán.
3. Záujmom SK je presadiť **stanovenie základných kvót** na počet miest pre ČK v EEAS, alebo aspoň zabezpečiť geografickú rovnováhu v zastúpení ČK.
4. Je nutné zabezpečiť **rovnocennosť zástupcov ČK a zástupcov z EÚ inštitúcií** v EEAS ako základný princíp fungovania služby; experti z ČK v EEAS by mali mať rovnaký status a pracovné podmienky ako pracovníci z inštitúcií.
5. **Financovanie personálneho zastúpenia ČK v EEAS** by malo byť zabezpečené z rozpočtu EÚ v súlade s princípom rovnakého postavenia personálu z inštitúcií EÚ a z ČK.
6. **EEAS by mala tiež zohľadňovať preferencie ČK** pri zaraďovaní ich zástupcov ako v ústredí v Bruseli, tak aj na posty v rámci delegácií EEAS v tretích krajinách z pohľadu jednotlivých politicko-geografických záujmov ČK.
7. **Delegácie EEAS v tretích krajinách** by z pohľadu SK mali plniť aj nasledovné funkcie:
 - a) konzulárnu a vízovú podporu pre občanov ČK v mieste;
 - b) informačnú podporu - distribúciu interných informácií EÚ pre ČK v mieste;
 - c) logistickú podporu pre oficiálnych zástupcov ČK pri pobyte v mieste (priestory, protokol a pod.)

Počiatkové neformálne rozhovory o EEAS počas slovinského predsedníctva v Rade EÚ v 1. polroku 2008 boli prerušené po negatívnom výsledku írskoho referenda o Lisabonskej zmluve dňa 12. 6. 2008. Ich pokračovanie nebolo zatiaľ ohlásené. Je však potrebné, aby Slovenská republika začala s internými prípravami na národnej úrovni, ktoré by mali byť prioritne venované najmä na:

- **Prípravu databázy vhodných kandidátov** do EEAS v rámci kapacít MZV SR vrátane ich možného tréningu;

- **Zvyšovanie informovanosti** o EEAS na národnej scéne s cieľom získania podpory pre kroky nevyhnutné pre účasť SK v EEAS (vláda, NR SR, verejnosť, prípadne spolupráca s médiami);
- **Rokovanie s MF SR** o vytvorení národnej finančnej rezervy na EEAS pre event. vysielaných národných expertov (predbežne 10 ľudí na obdobie jedného roka);
- **Presadzovanie pozície SK** na rokovaníach k EEAS v EÚ, hľadanie a vytváranie koalície podobne zmýšľajúcich ČK.

Na rokovanie vlády SR bude v roku 2009 predložená komplexná informácia týkajúca sa EEAS, podmienok jej fungovania a úloh, ktoré z toho vyplývajú pre SR.

3. Prehľad aktivít v oblasti vyhľadávania a prípravy záujemcov o prácu v inštitúciách EÚ za uplynulý rok

Na základe analýzy, ktorú vypracoval Európsky úrad pre výber zamestnancov (European Personnel Selection Office), bolo zistené, že v prípade slovenských občanov dochádza k radikálnemu zníženiu počtu úspešných kandidátov vo fáze medzi absolvovaním tzv. *preselection test* a pozvaním na ústny pohovor. Z analýzy vyplýva, že výrazný prepád slovenských kandidátov je vo fáze hodnotenia splnenia konkrétnych kvalifikačných kritérií stanovených pre daný konkurz, a zároveň pri vyhodnotení písomného testu, t. j. eseje. MZV SR sa spolu s partnermi zameralo na zmenu daného stavu realizáciou konkrétnych krokov, medzi ktoré patrili o. i. rôzne vzdelávacie aktivity.

Významným nástrojom pre ďalšie posilňovanie personálneho zastúpenia SR v inštitúciách EÚ boli aktivity zamerané na prípravu kandidátov na pôsobenie v inštitúciách EÚ. Najvýznamnejšou z nich bola v roku 2008 implementácia Národného projektu vzdelávania pre prípravu záujemcov o prácu vo verejnej správe. Projekt bol hrađený z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu a jeho implementácie sa zúčastnilo niekoľko sto frekventantov. Okrem toho ďalej prebiehajú vzdelávacie aktivity v spolupráci s ďalšími slovenskými inštitúciami z oblasti štátnej správy, z akademickej oblasti a z radov mimovládnych organizácií.

S cieľom priblížiť fungovanie bruselskej administratívy odborníkom, ktorí v slovenských podmienkach zodpovedajú za oblasť personálnej politiky na úrovni ÚOŠS, sa v novembri 2008 uskutočnila pracovná návšteva riaditeľov osobných úradov v inštitúciách EÚ. Táto nadviazala na podobnú aktivitu z roku 2006 a je dlhodobým zámerom, aby sa podobné pracovné návštevy uskutočňovali v dvojročných cykloch. Ich cieľom je oboznámenie sa s fungovaním európskych inštitúcií a obsadzovaním postov v európskych inštitúciách slovenskými občanmi, stretnúť sa s najvyššími predstaviteľmi úradov pre výber a umiestňovanie pracovníkov v inštitúciách EÚ, so slovenskou komunitou v Bruseli, s pracovníkmi SZ v Bruseli, s kontaktnými úradníkmi (*liaison officers*) v európskych inštitúciách a s vyslanými národnými expertmi SR pôsobiacimi v Bruseli a Luxemburgu.

MZV SR pravidelne informuje partnerov z ostatných ÚOŠS o aktuálnych voľných miestach a výberových konaniach, či už na posty národných expertov alebo na posty stredného a vyššieho manažmentu v štruktúrach inštitúcií EÚ. Včasné poskytnutie informácií o plánovaných výberových konaniach, o uvoľnených miestach, resp. o zamýšľanej personálnej politike Európskej komisie dáva Slovensku možnosť pripraviť si vlastnú stratégiu postupu a vhodných kandidátov. To zvyšuje šance obsadiť viac miest v štruktúrach Komisie a priblížiť sa tak

k naplneniu stanovených kvót. Toto platí najmä pre miesta vo vyššom manažmente (AD14 a AD15). Povinnosť spolupracovať pri aktívnom vyhľadávaní a presadzovaní vhodných kandidátov na takéto miesta vyplýva pre jednotlivé rezorty z uznesenia vlády SR č. 546/2005 („Návrh zásad personálnej politiky SR vo vzťahu k inštitúciám EÚ“).

Ďalšou aktivitou v oblasti posilnenia personálnej politiky v rámci európskych inštitúcií bolo zorganizovanie medzinárodnej konferencie „Slováci v inštitúciách Európskej únie“ za účasti Davida Bearfielda, riaditeľa EPSO. Cieľom konferencie bolo informovať širokú občiansku a odbornú verejnosť o možnostiach zamestnania v inštitúciách EÚ, podmienkach výberových konaní a novo pripravovanej metodike, ktorú zavádza EPSO do praxe, skúsenostiach slovenských občanov pôsobiacich v štruktúrach EÚ, zároveň mala prispieť k zlepšeniu komunikácie slovenských občanov pôsobiacich v EÚ vo vzťahu k MZV SR. Konferencia bola náležite medializovaná a ako výstup z nej bol vydaný zborník.

V ostatnom roku sa na základe úlohy B.1 uznesenia č. 1051/2007 k stratégii Slovenskej republiky pri príprave, nominácii a obsadzovaní postov v inštitúciách Európskej únie do roku 2013 podarilo ústredným orgánom štátnej správy vyslať na prípravu a priebeh predsedníctva zo Slovenskej republiky dvoch expertov, ktorí mapujú prípravu a výkon predsedníctva Českej republiky v Rade EÚ a získavajú cenne informácie a skúsenosti, ktoré SR bude potrebovať na výkon predsedníctva.

4. Finančné zabezpečenie vysielania národných expertov

Vychádzajúc z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 723/2004 k „Návrhu postupu vysielania národných expertov do inštitúcií EÚ“, vyčleňuje od roku 2004 Ministerstvo financií SR každoročne z kapitoly Všeobecná pokladničná správa finančné prostriedky v celkovej výške 139 414,459 Eur (4 200 000 Sk), určené na zabezpečenie miezd a odvodov do poisťovní z dôvodu obsadenia jeho pôvodného miesta na čas sekondovania.

Materiál „Revidované pravidlá a postup vysielania slovenských národných expertov a stážistov do inštitúcií Európskej únie“ v časti „Finančná stránka“ definujú presné kritériá pre rozdeľovanie týchto finančných prostriedkov.

5. Problémové oblasti a návrhy riešenia

Spoločným problémom väčšiny rezortov naďalej zostáva finančné zabezpečenie vyslania národných expertov a stážistov. Niektoré OÚOŠS nie sú z hľadiska svojho aktuálneho personálneho obsadenia i finančného limitovania schopné vyslať svojich zamestnancov do inštitúcií EÚ. Jednou z možností, ako preklenúť obdobie po vyslaní národného experta (zabezpečenie jeho zastúpenia počas prvých mesiacov vyslania, kým si rezort nezahrnie tieto náklady do vlastného rozpočtu), je čerpanie prostriedkov z kapitoly Všeobecná pokladničná správa. Pravidlá čerpania tohto financovania určuje materiál „Revidované pravidlá a postup vysielania slovenských národných expertov a stážistov do inštitúcií Európskej únie“. Ako vyplýva z kapitoly 4, **tieto prostriedky sú stále čerpané v nedostatočnej miere.**

V ďalšom období bude Úrad vlády SR a MZV SR spolu s partnerskými rezortmi pokračovať v realizácii aktivít smerujúcich k zvyšovaniu úspešnosti slovenských uchádzačov o prácu v inštitúciách EÚ (semináre pre záujemcov o prácu v európskych inštitúciách), pozornosť

bude venovaná aj otázke prehlbovania vedomostí a skúseností riadiacich útvarov jednotlivých ÚOŠS a OÚOŠS v oblasti personálnej politiky.